

EL PROGRAMA

Publicació del Comitè Comarcal Federalista del Baix Empordà. - Surt els diumenges

Tercera Epoca

Sant Feliu de Guixols, 13 Agost 1933

Núm. 115

L'astúcia de la sípia

La gent de mar coneix l'astúcia de la sípia. Quan es troba en situació impotent, la sípia segrega un líquid negrenc que enterboleix les aigües i ajuda a confondre i despistar als pescadors.

La mateixa astúcia entren certs partits polítics per a desorientar a l'opinió pública.

L'E. R. de C. es veu, actualment, rodejada d'opositors que palesen el propi procediment astut de la sípia.

L'obra de construcció que el Parlament Català va perfilant no convé a determinats sectors partidaris del *status-quo*. Lentament—dissortadament, és lenta encara la renovació—van succeint-se les reformes que han de donar estat i força jurídics a les transformacions de caràcter justicier. Els contractes de conreu, l'ensenyament a l'abast de l'intel·ligència natural, l'assistència social, les atencions a la vellesa econòmicament invàlida, tot el cicle de mil·loraments que forma el programa mínim de l'E. R. de C., és a dir, el panorama de compromisos immediats que va contraure aqueixa col·lectivitat en entrar en les responsabilitats del govern, troba en el curs de preparació i execució l'interposició dels elements al·ludits, que voldrien estratificar els moviments públics i eludir els problemes que formen el nervi de la vida de l'avenc.

Abstractament, són molts els que professen els principis del liberalisme. Fins dona cert to europeu el participar en els corrents democràtics. Però, quan de les abstraccions es passa a la realitat tangible es veu ben clar que el que semblava una convicció no és altra cosa que un pur diletantisme.

Actualment els problemes no poden restar sense solució. No sols pel que pertoca a la satisfacció dels deures contrets amb el poble, més també per l'imperiositat que senyala el procés d'adaptació a l'obra social dels temps presents.

I quan esdevé aquest moment actiu d'incorporació, és quan també surten a la superfície els interessos creats i lluiten amb totes les armes per a obstruir les solucions que lesionen l'estat tradicional de vida.

Tal és el cas que succeeix a Espanya, i, en grau superlatiu, a Catalunya.

Els principals conreadors del liberalisme clàssic de Catalunya són homes que viuen de renda o són defensors o assessors dels rentistes.

En el cas que ofereix el problema del camp, i particularment el de la *rabassa morta*, es palesa aquesta situació. El Parlament Català ha necessitat resoldre aquest secular conflicte, latent i viu d'una centúria quasi, i, consegüentment, els interessos de la propietat s'han trobat perjudicats. El principi jurídic humanitari que informa la solució—per cert ja proclamat repetidament per Pi i Margall fa 40 anys—no permet atacar-lo de fons perquè llavors el barnic de liberalisme de certs propietaris i juristes cauria sarcàsticament desfet. Però, hi ha altres procediments per a entrebancar la fórmula d'arranjament, i a ells acuden els interessats.

Els procediments poden veure's periòdicament. És la tàctica de la sípia. Pertorbar, confondre, desorientar, és la consigna.

Creiem, no obstant, que no cal donar excessiva importància a aqueixes actituds tortuoses. No s'ha d'arribar a que, efectivament, les interposicions tinguin eficàcia real. Llavors s'hauria assolit l'objectiu que persegueixen els opositors.

El que cal és seguir amb embranzida ferma el curs de l'obra de construcció. Es emprar tots els mitjans a l'abast per a donar satisfacció a les necessitats immediates del poble. És, en una paraula, portar a la pràctica el programa mínim preestablert per l'E. R. de C.

A mesura que els beneficis de les reformes entren en la consciència del poble es dona la sensació de que es governa amb atributs i orientacions substancialment renovadors.

I posseït el poble d'aqueixa sensació, els opositors es trobaran descoberts, perquè es palesaran tal com són, amb la pobresa moral que alimenta l'egoïsme, i amb la reseca d'ànima que senyala el despit i l'impotència.

Indústria Suro-Tapera

A simple interès informatiu volem reproduir uns comentaris i dades que sobre la producció espanyola de suro en 1933 ha publicat M. Marcel N. Schweitzer, antic membre de l'Escola d'Alts Estudis Hispànics, en el seu recent llibre «Notes sur la vie économique de l'Espagne en 1931-1932»

Parlant de l'estat dels boscos de suros espanyols diu el que segueix, que el nostres lectors llegiran segurament amb certa extranyesa:

«Havent-hi una forta tendència a la baixa, els productors espanyols s'han posat d'acord per a no treure el suro aquest any (1933) o, pelmenys, de treure únicament el que fos venut a l'arbre.»

«L'acord té totes les probabilitats d'ésser eficaç puix ha estat tractat entre la Federació de Productors del Suro que agrupa més de 900 propietaris i l'Associació d'Industrials sures (en realitat, la poderosa Companyia General del Suro *Cogeco*); ambdues entitats úniques reconegudes pel Ministeri de l'Agricultura.»

I afegeix encara, no sense astorament per part del lector:

«La producció espanyola posseix certa quantitat de suro que no és convenient per a l'indústria tapera i, per això, Espanya es veu obligada a importar una gran proporció de suro en planxa de bona qualitat.»

«Les estadístiques palesen, efectivament, que malgrat la seva producció de 60 mil tones, Espanya necessita importar unes 5 mil tones de suro.»

«Aquesta difícil situació prové de que en els anys 1928 i 1929, per motiu de la considerable consumació mundial i dels augments provocats pel trust americà (?), han forçat especialment la producció extreient suros de 6, 7 i 8 anys.»

«Espanya estava així en un any de recolecció anticipat quan advingué la crisi mundial, malgrat que el mercat restava auorreat pel pes dels grans *stocks* de suro algerí procedents de 3 anys.»

«Amb el retorn a un mercat més sa i la disminució del consum, es retorna a les cullites de 9 i 10 anys i la producció esdevé naturalment inferior a la normal.»

«Ja, en la darrera cullita (1932) el 80 x 100 del suro tret era de 8 anys.»

«Si no es posa pas un límit als mètodes deplorables practicats durant alguns anys, Espanya perdrà

completament una abundosa font de riquesa.»

«La seva producció mitjana era, fa 20 o 25 anys, de 75 a 80 mil tones, quantitat superior llavors a la producció de Portugal. L'explotació d'arbres massa joves i les tallades de boscos, han esfrondat molt la vida forestal, a tal punt que els tècnics estimen que, de seguir aquest pas, d'aquí a 50 anys Espanya risca de desaparèixer com a Nació productora.»

La protecció al suro algerí.—Trauim de *Chêne Liège*, el ben documentat periòdic surotaper, aquesta referència que els nostres industrials llegiran indubtablement amb interès:

«Les Delegacions Financieres de l'Algèria han adoptat la següent moició presentada per Mr. Mercier:

«Considerant que el dret de 40 francs per a l'entrada dels suros estrangers és insuficient per assegurar l'esplotació remuneratriu dels boscos algerins handicapats per la distància, els transports transitoris i el monopoli del pavelló;

Considerant que amb l'ocasió de la ruptura de la convenció comercial franco-portuguesa s'entaula una nova ofensiva dels països estrangers per a obtenir la reducció del dret esmentat, lo qual provocaria la fallida irremediable dels boscos algerins i la pèrdua, per a el pressupost colonial, dels recursos ja prou reduïts que es treuen del domini forestal colonial.

«Les Delegacions financieres criden l'atenció dels poders públics, i en particular del Ministre de Comerç, sobre la necessitat d'augmentar, en una mesura raonable, els drets vigents sobre el suro en planxa i el manufacturat a llur entrada en França.»

L'exportació de suro a l'Algèria.—Són verament curioses les dades que retallem d'un article de I. Brousais—*Le Chêne Liège*—sobre l'estadística comparada d'exportació de suro durant el primer trimestre dels anys 1931, 1932 i 1933 a Algèria.

Any 1931. Suro verge, 1.296.000 kgs. Desperdicis, 1.151.000 kgs. Suro en planxa, 692.000 kgs. Taps, 168.700 kgs.

Any 1932. Suro verge, 1.230.000 kgs. Desperdicis, 1.534.000 kgs. Suro en planxa, 940.000 kgs. Taps, 138.300 kgs.

Any 1933. Suro verge, 412.000 kgs. Desperdicis, 1.842.800 kgs. Suro en planxa 2.501.000 kg. Taps, 461.600 kg.

Tunis ha exportat en el mateix període: 186.500 kgs. de suro verge i de producció, en 1932; i 1.225.100 kgs. en 1933.

Banc Urquijo Català

Domicili Social: BARCELONA / Pelai, 42

Delegació
de
Sant Feliu de Guixols

COMPRA - VENDA DE VALORS
CUSTODIA DE VALORS
NEGOCIACIÓ DE CUPONS
COMPTES CORRENTS AMB PESSETES
I MONEDA EXTRANJERA
I TOTA CLASSE DE OPERACIONS
BANCARIES

Destileries BONET

SANT FELIU DE GUIXOLS

Unic fabricant de les especialitats:

Gran licor ESTOMACAL BONET i Anís refinat EL TROMPO

Premiat amb Diploma d'Honor i Medalla d'Or en l'Exposició de París en 1897. Membre de la Societat de Industrials i Inventors de París. Gran Diploma de Honor i Medalla d'Or en l'Exposició de Barcelona de 1912.

Es ven

Botiga
de comestibles
i pesca salada

Acreditada i centrada

RAÓ: A la nostra Administració.

Desarmament moral

La *Coopération intellectuelle* avança alguns fragments de la correspondència mantinguda entre els dos grans científics Albert Einstein i Sigmund Freud sobre l'estat moral dels homes davant el problema de la guerra, la qual correspondència es troba a punt de publicar-se en volum amb el títol: «Per què la guerra?»

Einstein pregunta:

«Existeix una possibilitat de dirigir el desenvolupament psíquic de l'home de manera que devingui immunitzat contra les psicosis de l'odi i la destrucció?»

«Lluny de mi l'idea d'al·ludir, en aquest cas, únicament els éssers nomenats incultes. He tingut ocasió de veure que és, molt sovint, la sedicent «intel·ligència» que es troba emproada fàcilment a les funestes suggestions col·lectives, puix que no té pas l'habitut de nodrir-se en les fonts de l'experiència viscuda, sinó que, pel contrari, es deixa emportar completament amb molta facilitat per l'interpretació dels textos impresos.»

I Freud contesta:

«Sembla que la tentativa per a reemplaçar les potències materials per una força de les idees es troba, encara en l'actualitat, adreçada a una fallida. Hom sofreix un error de càlcul negligint el fet de que el dret era, originàriament, la força brutal i que no pot passar-se pel concurs de la força.»

Quant de temps caldrà encara per a que els que no ho són devinguin pacifistes? No és possible dir-ho; però, no serà potser una utopia l'esperança en l'acció de aqueixos dos elements, la concepció cultural i la temença justificada de les repercussions d'una conflagració futura, per a posar terme a la guerra en un pròxim esdevenidor. Per quins camins o dreceres serà, és difícil endevinar-ho.

Mentrestant, però, sí que podem dir:

Tots els qui treballen pel desenvolupament de la cultura, treballen així mateix contra la guerra».

AMICS DE LA U. R. S. S.

Els «Amics de la U. R. S. S.» es donen per satisfets de l'acollida dispensada al seu manifest. Han estat combatuts per una part de la premsa catalana, cosa que els ha complagut molt (hauria estat lamentable la més lleu insinuació de simpatia d'aquesta premsa). Però, en canvi, la premsa d'esquerra s'ha ocupat amb simpatia dels «Amics de la U. R. S. S.», s'han començat a constituir delegacions de la nova entitat en diversos pobles de Catalunya i s'han rebut les següents

SERVEI D'AUTOS DE LLOGUER

Robert Marañà

Sta. Llúcia, 25 - St. Feliu de Guíxols - Tel. 119

ES VENEN 2 COTXES

■ Un ESTUDEBAKER SEDAN
4 portes, en molt bon estat, 6 rodes noves, faros Marxal per

2.500 PTES.

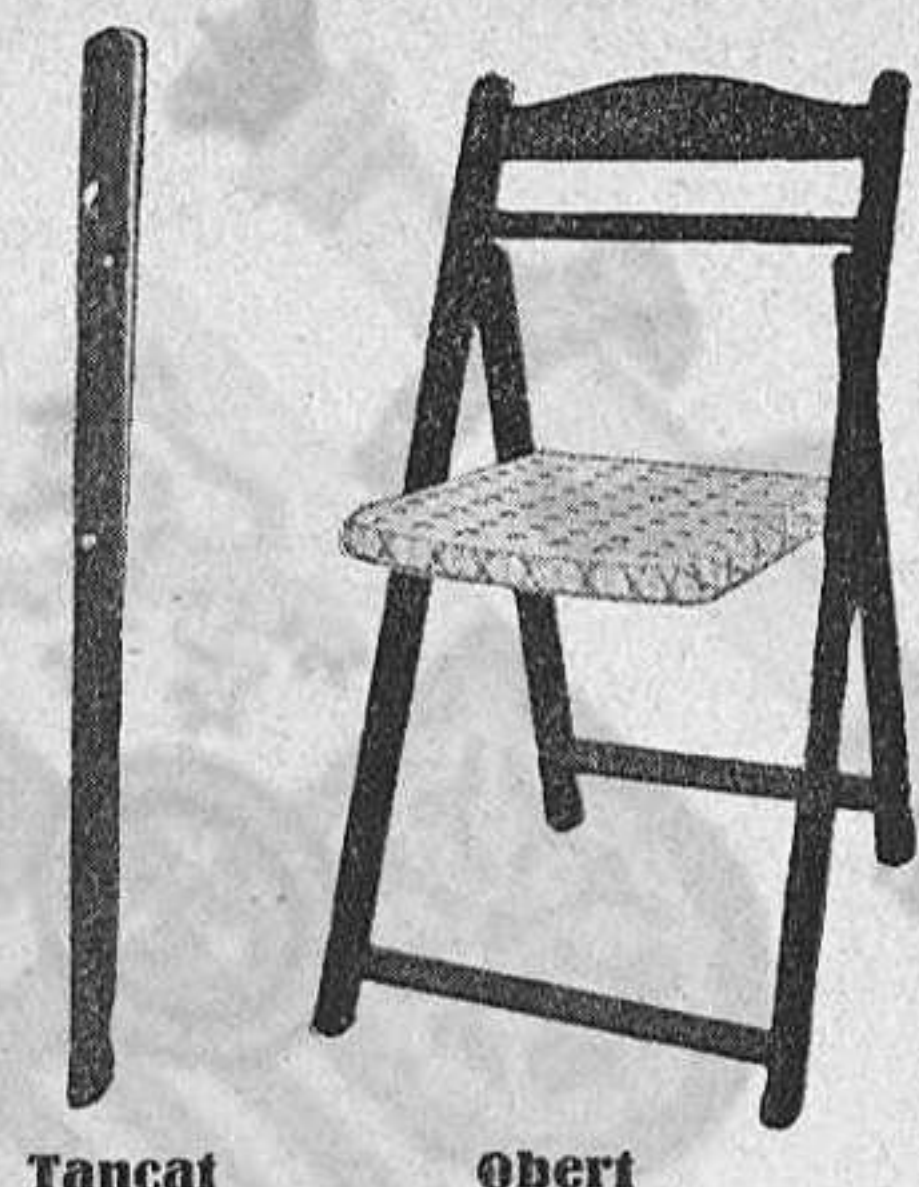
Un BUICK SEDAN, ha fet 37 mil ktrs, 4 portes, 6 rodes noves, 5-7 places, completament nou per

5.000 PTES.

Raó: EMILI GROS - Garatge - Carretera de Girona, 4 - PALAMÓS

Fusteria Mecànica de JOSEP JUBERT

GARCIA HERNANDEZ, 21 i 25 - SANT JOAN DE PALAMÓS

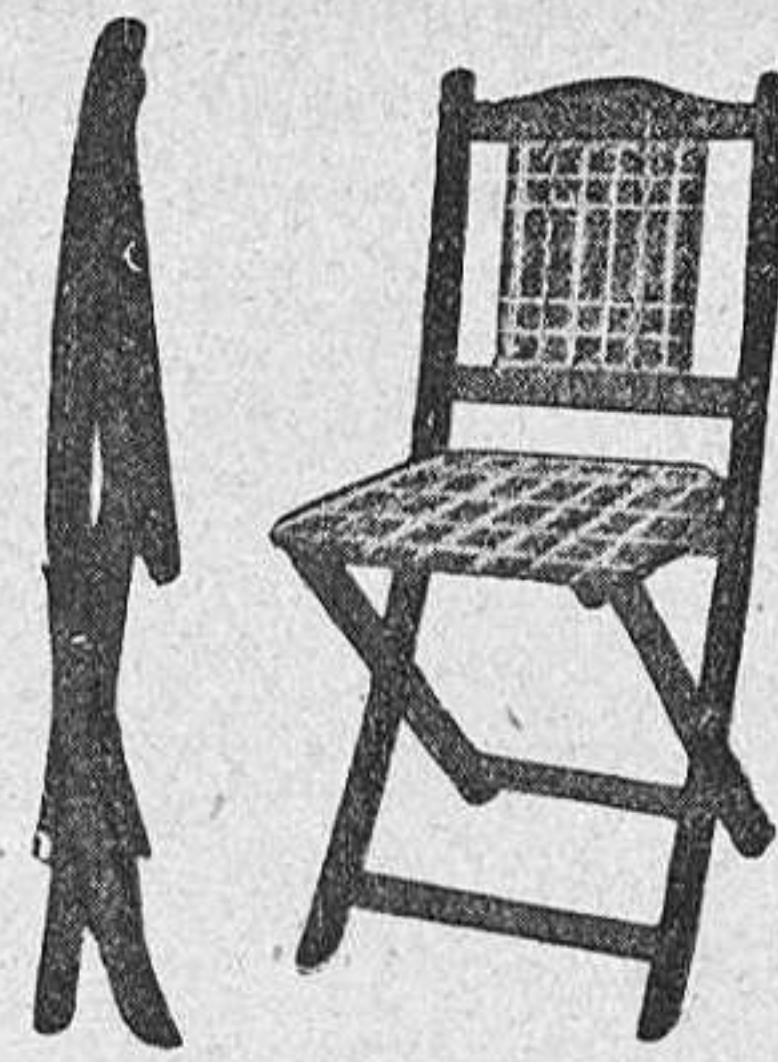

Tancat

Obert

Especialitat
en la
construcció de
seients propis
per a bars
i restaurants

□
Preus
reduïts

Tancat

Obert

adhesions al manifest: Vicenç Acin, ferroviari (Rubí); Pere Aguilera, (Rubí); Joan Aleu, professor; Francesc Andreu, obrer ebenista; Jacint Bofarull, dibuixant; Roc Boronat, funcionari; Angel Cabeza i Camps; J. Cardona, fuster (Rubí); Emili Codina i Fradera, periodista; Josep Domènech, obrer mecànic; Francesc Duran Rosell, publicista; Carles Farsac, funcionari; J. Fontanet, (Rubí); Florenci Guix, obrer (Berga); Emili Lluch, enginyer industrial; Alfons de Miguel, publicista; Francesc Muñoz Caravaca Garcia, periodista; «Marty», cartellista (Girona); Jaume Masanell, veterinari (Banyoles); Antoni Perenya, tècnic textil (Rubí); Llorenç Perramon Playà, agent comercial; Lluís Prat, obrer del ram de la fusta; Lluís Pujol i Massaguer, (L'Escala); Rafel Ramis, mestre; Josep Rexach Rincon; Carles Roca, obrer mecànic; Salvador Roca i Roca, professor; Jaume Ros, estudiant; Josep Salvador, professor de llengües; Antoni Sancho, mestre (Creixell, Tarragona); Amadeu Sellarés (Rubí); Jesús Serra Perayre, advo-

cat; Josep Maria de Sucre, publicista; Josep Torrens, periodista; Marc-Aureli Vila, professor; Antoni Vilardell, camperol (Rubí), i Baptista Xurigera, publicista.

«Els Amics de la U. R. S. S.» consideren que aquesta és la millor contestació a tot el que s'hagi dit o es pugui dir contra ell.

Es reben adhesions a l'Ateneu Enciclopèdic, Carme, 30, i a l'Ateneu Polytechnicum, Alt de Sant Pere, 27.

Escola d'Arts i Oficis

En aquesta entitat que funciona sota el patronatge de la fundació J. Remus Rufi i que dirigeix el voluntariós i intel·ligent professor B. Albertí Bosch, s'ha celebrat, com d'habitut, pels dies de Festa Major, l'Exposició de treballs dels alumnes que han assistit al curs 1932-33.

No ha desmerescut l'actual exposició de la d'altres anys. Pel contrari, es palesa un perfeccionament en-

tre els alumnes, que cal distingir, perquè prova que els afans del professor es troben recompensats per la vocació que despleguen els escolars.

Felicitem a l'esmentat Director senyor Albertí Bosch i desitgem que els encerts segueixin en progressió creixent.

Publiquem una relació dels alumnes que més s'han distingit en llurs treballs exposats.

En Arquitectura: Joan Taulé, Pere Hospital, Arseni Colomé, Joan Llambi, Pere Mestres, Jacint Alsina.

En Fusteria: Jaume Albó, Vicens Granés, Rafael Vivas, Miquel Comas, Lluís Nadal, Jaume Portes.

Fusteria de Ribera: Francisco Carré.

En Lampisteria: Pere Viñals.

En Adornament: Josep Palahí Ramada, Jordi Palahí Condom.

En Mecànica: Sebastià Juanico, Arcadi Jordà, Jaume Casas, Josep Lulé, Enric Esteve, Ricard Soley, Francesc Granados, Jesús Mir, Josep Cullerell, Joan Ribas, Vicens Jordà, Esteve Andreu, Josep Isgleas, Jaume Basart.

En Serralleria: Martí Madrenas.

En Caligrafia: Josep M. Miralles, Fermí Fornós, Antoni Fontclara, Lluís Vila Güitar.

St. Feliu de Guíxols

S'Agaró Country Club.— Amb data primer d'Agost ha quedat constituït a S'Agaró, la Societat Sportiva «S'Agaró Country Club», el que dedicarà de moment les seves activitats al sport del tennis.

La Junta del mateix ha quedat constituïda en la forma següent:

President, Sr. Lluís Sibils; Vice-President, Sr. Josep Ensesa; Secretari, Sr. Manel Estrada; Tresorer, senyor Manel Nonell; Vocal 1er. senyor Joan Estrada; Vocal 2on. Sr. Joaquim Bufalà; Vocal 3er. Sr. Josep Esteve; Vocal 4rt. Sr. Raul Puig; Vocal Delegat, Sr. Bonaventura Plaja.

Per sol·licituts d'inscripcions de soci i tota mena d'informes, poden dirigir-se a nom del Sr. President de l'Hostal de la Gavina actual local Social del Club.

Exposició R. Matas al Cemim.— Una de les poques coses que han restat com a epíleg de la Festa Major, és la manifestació d'art que la jove societat excursionista ha acollert sota els seus auspicis.

R. Matas, ja conegut, però no prou conegut encara, exposa una sèrie de teles i cartons, resum de la seva estètica. Aqüarel·les i caricatures formen aquesta exposició, que ha estat bastant visitada pel públic guixolenc.

TRANSPORTS I AUTOS DE LLOGUER

DOMENEC OLIVER

Servei de carga i encàrrecs entre Palafrugell, Palamós i Barcelona

Servei entre Palamós i Caldes de Malavella i de Palamós a Sant Feliu de Guixols i viceversa

PALAMOS

BARCELONA

Passeig Doctor Robert, 2 i 4. Tel. 46 * Princesa, 11, Tel. 19844.-Urgell, 25, Tel. 35914

On excel·leix R. Matas és en la composició del dibuix. Les caricatures exposades palesen un humor i una destresa propiament parisienques.

Es de planyer que aquest artista guixolenc s'hagi voluntàriament tancat en una certa torra d'ivori perquè les seves naturals facultats haurien prèns una magnitud plena en un conreu més extensiu i efusiu.

Algunes de les caricatures són dignes de figurar en llocs d'honor de l'art estranger.

A remarcar també, el retrat de Gandhi i algunes aquarel·les de la nostra costa que ofereixen una intuïció del color que frapa de primer antuvi.

Cobles. — Com cada any s'han manifestat pròdigament les cobles dedicades a la dansa catalana. La Principal de La Bisbal, Barcelona, Barcelona-A-Martí, La Principal de Palafrugell, la de Cassà i Girona, foren les que curaren de les audicions que duraren els 6 dies de la setmana.

Totes elles rivalitzaren en l'execució, excel·lint brillantment les primeres cobles esmentades.

REGISTRE CIVIL. — Moviment demogràfic registrat en aquesta ciutat durant els dies 21 de juliol prop passat al 10 d'Agost corrent.

Defuncions. — Rosa Masmiqúel Piterrer, de 53 anys.

Naixements. — Noi N., de Didac Sánchez i Montserrat Termes; Rogeli Sala Juhé, de Pere i Rosalia; Rosa Barceló Colls, de Pere i Maria; Josep Maria Clara Tariñas, de Josep i Woldina; Rosalia Falgueras Ruscalleda, de Joaquim i Maria Rosa; Isidre Parnal Comas, d'Albert i Dolors; Ramon López Carreras, de Josep i Dolors; Jordi Lloveras Rebull, d'Albert O. i Isabel; Edith Jehle Jehle, de Carles i Marianne; noia de Damià Molins i Teresa Girbal.

Matrimonis. — Evarist Graupera Castelló amb Agna Sitjes López; Miquel Gallart Suñer amb Carme Marqués Agell; Josep Maria Vilar Sala amb Victòria Vivas Bassart; Ramon Casadellà Aymerich amb Antònia García Martínez.

Moviment del port de Sant Feliu de Guixols durant la segona quinzena de juliol. — Velers espanyols: «Comercio» (2 vegades), procedent i amb destí a Barcelona; «Miguel Murall», procedent de Torrevella; «Cala Mitjana», procedent de Cartagena.

Vapors espanyols: «Cabo Menor», procedent de Bilbao i escales i amb destí a Marsella; «Mieres», procedent de Sant Esteve de Pràvia; «Berga», procedent de Sevilla.

Vapors anglesos: «Churruca», amb destí a Liverpool; «Cid», procedent de Lisboa i amb destí a Londres.

Vapor alemany «Triton», procedent de Bremen i amb destí a Anvers.

Vapor suec «Valencia», procedent de Gothenburg i amb destí a Gènova,

Palamós

— Les nostres platges es troben a totes hores plenes de gent disfrutant de la frescor de les aigües o de l'oreig.

Diümenge passat va ésser un dia extraordinari de forasters. Al matí poguérem contar fins a nou auto-cars

aplegats a l'Avinguda de Francesc Macià que transportaren passatgers de totes les terres de Catalunya

Entre aquest ni havien uns 200 del «Dinàmic Club» de Barcelona. Fóren obsequiats amb una audició de sardanes a la Plaça de Gonzàles Hontória. La aflluència a la platja de La Fosca també fou extraordinària. Cap al tard feia goig la desfilada amb el voleiar de vestits de tots colors, i banderes enriolades amb els cants de comiat dels excursionistes.

— Aquesta setmana ha sigut pròdiga en festes de carrer. Dijous a la nit, ball de verbena al Casino El Port.

Divendres a la nit, balls de verbena al carrer de Fermí Galàn i Plaça 11 de Febrer.

— També tingué lloc al Centre R. Federal el divendres a les 9 de la vetlla, una interessant conferència a càrrec de la senyoreta Maria dels Dolors Bergalló. L'acte que's va celebrar al pati-jardí es veié molt concorregut. D'aquest acte en donarem detallat compte en la pròxima edició.

— Ahir dissabte, degué celebrar-se al pati jardí del Centre R. Federal, un selecte ball de verbena.

— Divendres de la setmana passada varen haver-hi dos focs.

Varen cremar-se dos pallers de la casa coneguda per «Horta Nova» i vàries garberes de blat d'un camp situat al pla de Sant Joan de Palamós, propietat de la Vidua Bardera. El jutjat ha entrat en funcions en aquest últim.

— Amb motiu de la celebració de la Festa Major del veí poble de Sant Joan, la Societat «Centre Agrupació Republicana» ha contractat l'orquestra «La Selvatana» per a amenitzar els balls de la nit, sardanes i concerts, i el «Jazz-Som-Aquí», per els balls de tarda. Ademés alternarà amb els festejos l'aplaudida estrella de la cançó catalana, senyoreta Maria Frank. Els festejos tindran lloc els dies 13, 14 i 15 del corrent.

De la Festa a benefici de les Germanats «Germanor» i «La Protectora» — Producte obtingut satisfetes les imprescindibles despeses, en total: Ptas. 766'80, la meitat d'aquest import a cada Germanat.

Per aquestes ratlles, evitant fer-ho particularment ja que seria molt possible un lamentable oblit degut al bon nombre d'entitats i particulars que oferiren el seu treball desinteressadament, repetim a tots en nom de les Germanats «Germanor» i «La Protectora» el testimoni del més sincer reconeixement.

La Bisbal**La Festa Major**

La ciutat es prepara per a celebrar amb el màxim esplendor la seva tradicional Festa major. Les dues societats polítiques locals, i el magnífic Ajuntament son els organitzadors dels festejos que tindran lloc els dies 14 al 18 dels corrents inclusiu. Dos suntuosos envelats aixecaran les Societats Ateneu Pi i Margall i «L'Escut Emporità» on es celebraran, ultra els balls de consuetut altres festes d'in-

Demaneu sempre

les excel·lents gasoses

BATET

◆ Les gasoses BATET són fabricades únicament amb sucre

novació. Tres orquestres de primera categoria «La Principal» de La Bisbal, «La Selvatana» i «Barcelona Alqert Marti» son les contratades per a actuar els quatre dies. Altres actes com la serenata del cor «Els Rossinyols de les Gabarres», el concurs de Sardanistes, la Cursa ciclista i la actuació del Circ Nacional, seran un digne complement de les festes.

Heus aci el Programa de festeigs públics i de societat a desenrotllar:

FESTA MAJOR DE 1933

Dia 14. A les 9 i mitja nit. Concert enfront de les Cases Consistorials pel Cor «Els Rossinyols de les Gabarres».

Sessió al Teatre Olímpia i al Mundial.

Dia 15. A les 12. Sardanes a la Plaça de la Constitució per la cobla Barcelona Albert-Martí.

A dos quarts d'una. Sardanes vermout a l'Avinguda de la República enfront de l'Escut Emporità per la cobla «La Principal de La Bisbal» i enfront de l'Ateneu Pi i Margall per la cobla «La Selvatana».

A les 3 tarda. Concerts a l'Ateneu i a l'Escut.

A les 5. Quatre sardanes per la cobla Albert-Martí a la Plaça de la Constitució. Cine al Mundial i Revisita a l'Olímpia.

A dos quarts de 7. Concert al Passeig Marimon per la mateixa orquestra.

A dos quarts de 8. Audició de sardanes a l'Avinguda de la República per les cobles La Principal de La Bisbal i La Selvatana.

A les 10 nit. Audició de sardanes en el mateix lloc i per les esmentades cobles.

A les 11. Sardanes al Passeig Marimon per la cobla Barcelona Albert-Martí. Grans balls de Societat als envelats de l'Ateneu Pi i Margall i de l'Escut Emporità.

Dia 16. A les 12. Sardanes a la Plaça de la Constitució per la cobla Barcelona Albert-Martí. Ball matinal al Saló de l'Escut.

A dos quarts d'una. Sardanes vermout a l'Avinguda de la República enfront de l'Ateneu Pi i Margall per la cobla La Selvatana.

A les 3 tarda. Concerts a l'Ateneu i a l'Escut Emporità. Cursa ciclista, recorregut 95 kilòmetres, organitzada per la Societat Pedal Club Bisbalenc.

A les 5. Quatre sardanes a la Plaça de la Constitució per la cobla Barcelona Albert-Martí.

A dos quarts de 7. Concert al Passeig Marimon per la mateixa orquestra.

A dos quarts de 8. Audició de sardanes enfront de l'Ateneu i de l'Escut Emporità per les cobles La Selvatana i La Principal de La Bisbal.

A les 10 de la nit. Audició de sardanes a l'Avinguda de la República per les cobles Barcelona Albert-Martí, La Selvatana i La Principal de La Bisbal.

A les 11. Esplèndits balls als Envelats de l'Ateneu i de l'Escut.

Dia 17. A les 12. Sardanes a la Plaça de la Constitució per la cobla Albert-Martí.

A dos quarts d'una. Sardanes a l'Avinguda de la República per la cobla La Selvatana enfront de l'Ateneu Pi i Margall

A les 3 tarda. Concerts a l'Ateneu i a l'Escut Emporità.

A les 5. Sardanes a la Plaça de la Constitució per la cobla Barcelona Albert-Martí.

A dos quarts de 7. Concert al Passeig Marimon per l'orquestra Barcelona Albert-Martí.

A dos quarts de 8. Audició de sardanes a l'Avinguda de la República enfront de l'Escut Emporità i de l'Ateneu Pi i Margall per les cobles La Principal de La Bisbal i La Selvatana.

A les 10 nit. Audició de sardanes a l'Avinguda de la República enfront de les mateixes societats i per les esmentades cobles.

A les 11. Sardanes al Passeig de Marimon per la cobla Barcelona Albert-Martí. Grans balls de Societat als respectius envelats.

Dia 18. Dues sardanes a l'Avinguda de la República per cada una de les cobles Barcelona Albert-Martí i La Principal de La Bisbal, a les 12 matí.

A les 5 tarda. Concurs sardanístic al Camp d'Esports.

A les 7. Concert al Passeig per l'orquestra Barcelona Albert-Martí.

A les 8. Audició de sardanes a l'Avinguda de la República enfront de l'Escut Emporità per la cobla La Principal de La Bisbal.

A les 10. Audició de sardanes a l'Avinguda de la República per les cobles La Principal de La Bisbal i Barcelona Albert-Martí.

Nota. Tots quatre dies de 11 del matí a una de la tarda, serà oberta al públic, en el Saló de Comissions de les Cases Consistorials, l'Exposició de treballs executats pels alumnes del qui fins fa poc havia estat Professor de la nostra graduada, senyor Miquel Vidal, actual Professor del Grup Vila, de Barcelona.

El poder de la premsa — Arran d'un ben fonamentat editorial del volgut col·lega local «Ciudadania» asperonant a l'element obrer per a que exigeixi el compliment de les lleis socials dictades per la República, dies passats tingué lloc una reunió a la sala d'Espectacles de l'Ateneu Pi i Margall dels treballadors de la fàbrica «Terracotta Fuster, S. A.» en la qual amb el més gran entusiasme s'acordà exigir de la Direcció de dita fàbrica les vacances de set dies retribuïts que disposa la llei per a tots els assalariats que faci un any que treballin pel mateix patró. No cal dir que la concessió de les vacances fou automàtica.

Així, enguany, amb motiu de la festa major, seran amb en gran nombre els patrons que compliran amb aquesta disposició legal. De moment sabem la casa Fill de R. Albert, Leonci Coromina S. C., Terracotta Fuster, S. A., Vda. de Genis Creixell, Imprenta Eugeni Gispert.

Abans de finir l'any, publicarem una llista dels patrons que donant una mostra d'alta civilitat i de liberalisme han complert amb aquest deure social i dels altres (si n'hi hagués algun) que palesant ésser un inadaptat, un brètol i un egoïsta hagués burlat el compliment del seu deure justificant els procediments violents per a exigir-li.

Imp. C. Barnés, Palamós. Telèf. 100

Temes Socials

Des de les columnes de *Sindicalismo* el líder obrerista Angel Pestaña arremet dreturerament contra els signants del manifest conegut vulgarment per «Manifest dels Disset». Com sigui que dos d'aquests, (Clara i Rodón) signaren també el dels Trenta, naturalment, Pestaña pren aquests dos com a cavall de batalla i, especialment Clara, l'ataca fulminant tot i reconèixer-li el lliure dret a la rectificació raonada; sembla voler-li clavar directament la responsabilitat de la profecia de Pestaña, dient que el grup dels Disset provocarà una escissió tan fonamental en les rengleres d'Esquerra, que ella serà el principi de la fi definitiva de l'actual partit d'Esquerra Republicana de Catalunya.

Responent a l'atac i des de les columnes de *La Humanitat*, Sebastià Clara recull els estres i amb una sèrie d'articles refusa l'escomesa. Estem, doncs, en el moment d'una polèmica intensa, interessant, a base de principis, entre dos homes fonament representatius. No cal oblidar que Sebastià Clara s'encarregà per un temps de la direcció de *Solidaridad Obrera* i entre el sector obrerista aquest sol fet ja demostra una palesa valúia representativa.

El tema és prometedor. Es discutirà l'abast social del Partit que avui dia regenta els destins de Catalunya, la nul·litat d'aquest partit per a resoldre la crisi depauperant que fa inconsistentes totes les muralles posades al seu pas per a barrar-lo i segurament l'eficiència de l'apoliticisme com a panacea a tots els mals generals de la societat; com a panacea o com a arma única de combat. Veurem.

La crisi social segueix avençant cada dia més, i més depressa. La crisi, en certs països la fam, (Alemanya, Estats Units) formen la força motriu d'aquesta revolució manada per la necessitat d'omplir l'estómac. Arrastrada per aquesta necessitat general, tota la política d'avui en definitiva esdevé d'un caire únic: el sosteniment de l'actual «stato-quo» i la necessitat d'un canvi total i ràpid.

Jamai la política havia tingut una complexió tan diversa com ara. Jamai el perill i la responsabilitat coparen els límits d'avui. Estem en una aubada revolucionària? S'enfonsa l'edifici social? Saber veure el perill de la tempesta fatal quan el mar romà quiet, mansoi. Trobar la fórmula màgica quan tot l'estament decau en el període comatós. «Ecco il problema!».

El problema és un: la solució encara no s'ha trobat. Els homes discuteixen; les coses segueixen empitjorant. Les veus covardes diuen—«Mireu les coses!»—Però la realitat respon «—Esguardeu els homes!» «Són ells els únics culpables!».

Banc de Palafrugell

Palafrugell - Sant Feliu de Guíxols - La Bisbal - Torroella de Montgrí - Llagostera

Sucursal de Sant Feliu de Guíxols

TOTA MENA D'OPERACIONS BANCARIES

Deixem que Pestaña i Clara, en noble lluita defineixin uns principis, delimitin els seus camps, aclareixin llurs posicions. Per a mirar-ho, la meva, eternament, és aquesta: al costat de l'obrer perquè soc proletari. Com a tal esguardo els germans de classe com de cara a la llum, ens parlen al cervell concretant cada ú els seus principis.

Pot resoldre el problema l'apoliticisme? Pot la política resoldre el problema social? Tal vegada ambdós podrien conformar aquella panacea de resultats divins. Però no ho fan. Es, potser, el problema social un afer de o no apoliticisme?

El problema cada dia s'enverina més. Els homes posterguen la seva condició d'humans al seu mecanisme de classe. El pervindre no el laboren els homes com a tals sinó els autòmats de classe. I perquè l'home no és sinó una unitat dependent d'un sector social, el problema cada dia es fa més tràgic.

Pot el Partit d'Esquerra Republicana de Catalunya resoldre'l? Té prou abast social en els seus principis bàsics per embestir el mal de cara a cara? Per la condició social d'algun dels seus elements pot anar a la solució radical, embestir el problema de classes? Hi ha necessitat en definitiva de resoldre el problema de classe per a suprimir el de la fam?

Heus ací, en el darrer interrogant, l'àncora a on s'aferren totes les ànsies renovadores o revolucionàries dels partits democràtics. Democràcia és normalitat de situació a base de estar en possessió d'una condició normal. I avui dia la normalitat és un mite. Tothom es descentra i cerca la solució pels mitjans heròics, sense tenir en compte que l'heroisme és insostenible, i en quan es sosté, ja no és heroisme.

L'ésser més revolucionari és el que va de cara a la normalitat. Desde que hi ha història, els homes no hem fet més que anar embolicant les coses. Ara tenim un embolic tan laberíntic que el «mare-magnum» social ja sembla haver-se viciat tant que per a desfer els nusos sigui indispensable la tisora.

Pestaña i Clara, amb idees, no amb crits, han iniciat la polèmica. Seguirem pas a pas les incidències de

la seva controvèrsia. Estem en tots dos, car ens lliguen a ells uns mateixos interessos socials i la vibració sentimental nostra, rutlla paralel·la a la seva. En definitiva ells tampoc divergeixen molt, car l'origen i la finalitat de cada ú és afina a tots els que vivim controlats per la necessitat.

Veurem el que diuen ambdós, i farem una crítica sincera dels seus criteris.

Fins el proper treball.

HECTOR PUIG BUSSOT.

Cròniques del temps

MEDITACIONS DE WALDO FRANK SOBRE LA REALITAT RUSSA.

I

El gran escriptor americà féu un sojorn relativament llarg a la Rússia soviètica.

Com quasi tots els escriptors, ha transcrit en un volum les seves impressions.

La Rússia d'avui vista a través del prisma d'una mentalitat americana ha d'ésser interessant.

Les Meditacions de Frank han estat traduïdes en varis llenguatges i comentades arreu d'Europa. A Catalunya mateix J. P. Foix hi esmersa una sèrie de comentaris que resulten ben suggestius.

On és la realitat en la Rússia actual? Aquest interrogant serveix per a que Waldo Frank presenti un panorama força atractiu.

«L'espectacle de la Rússia soviètica m'ha emocionat sensiblement perquè m'ha arribat al viu de l'ànima. Aquesta visita a un poble estranger, en els confins de l'Europa i l'Àsia, és com una visita que he fet en mi mateix. He assistit a una escena del curs d'un Drama que és el meu propi, puix també el tinc, amic lector. La sort reservada a la Cultura, a l'Home; la sort de tot el que l'individualitat ha heroïcament, transitòriament edificat en alguns mils d'anys històrics, heus-ací l'intriga d'aquest drama.

L'escena que es representa actualment a Rússia no té res de desenllaç; no és tansols el punt on culmina el

drama. Val a dir que a penes si comença.

Però, l'escena és plena de vitalitat. I ho és perquè tot home modern, (mentre no estigui ensopit, extraviat i encegat per una mena de somnolença, com la major part) tot home modern ha de sentir-se trasbalsat per la Rússia actual, com ho ha d'ésser en veure's enfrontat amb el seu propi esdevenir.»

El Comunisme, existeix a Rússia? Waldo Frank contesta sense vacil·lar.

No. Es troba en el període intermediari previst per Marx: fase agravaada, perllongada allà per la necessitat de crear el que, en altres llocs, ha creat el Capitalisme, ço és, el «medi» industrial, del qual únicament pot sorgir el Socialisme.

Mentre subsisteixin les classes, cal una dictadura proletària. Mentre la nació resti imperfectament industrialitzada, cal el control rigorós de l'Estat, és a dir, totes les condicions inverses al Comunisme.

Demés, els valors són encara a Rússia calculats per la retribució individual, per la remuneració en «espècies». Les Udarniki (brigades de xoc) i els inventors guanyen més. «A cada u segons les seves necessitats, no més a cada u segons la seva capacitat». Aquesta regla d'or comunista, no és pas aplicada.

El règim en vigor, econòmic i polític, és un Socialisme d'Estat.

Però, els valors educatius i culturals de l'Unió soviètica (sinó la seva forma) són ben sincerament comunistes.»

A la càrcel o al manicomio

¡Jesús, María y José! ¡y como andamos en pleno verano!...

Desnudismo bien practicado, para que Febo curta las pieles y dé un color selvático a los cuerpos ya fármacos que ofrenden la carne al público, para que éste se dé perfecta cuenta de que está delante de gente de «din» y de «postín», todo de una pieza.

Una damisela tira bocanadas de humo, que se desprende de un cigarrillo «egipcio» que saborea...

—Mueca parda y mirada glauca.

—Guiñadas del ojo.

—Sentarse panza al Sol.

—Decir majaderías, sin ton ni son.

—Blasfemar «cursi» es de «gran» moda.

Tirarse de la lengua hace «Torbio», y en fin, el caos veraniego...

¡Y que tardío es el invierno!

¡Cesad en vuestros disfraces! no torturéis más vuestras mulleras; cubriros con la ropa de la honestidad, y no asediéis el honor que es lo más lozano; apartad la ruindad y perversión, que veja.

Si persistís, ja la càrcel o al manicomio! no hay otro remedio.

ROMULO SUREDA

Taxis Villosa

Ferri Galàn (ex Creu) 17, Tel. 80
Sant Feliu de Guíxols